

فصل هشتم

اندازه‌گیری و کنترل با اندازه‌گیری‌های ثابت

در فصل‌های گذشته با انواع وسایل اندازه‌گیری متغیر از جمله کولیس، میکرومتر، خط‌کش و ...، کار شد یکی از ویژگی‌های آن‌ها این بود که با هر یک وسیله می‌توانستید ابعاد مختلفی را به لحاظ مقدار تعیین کنید. در این فصل از وسایلی استفاده می‌شود که با یک وسیله می‌توان فقط یک بعد را اندازه‌گیری و کنترل نمود. این نوع وسایل با توجه به نوع ابعاد متنوع‌اند برخی از این وسایل عبارتند از بلوك سنج‌های طول، بلوك سنج‌های زاویه، شعاع‌سنج (شابلن قوس)، شابلن رزوه، فیلر و ...، که در این فصل با کارهای عملی پیش‌بینی شده با آن‌ها از نزدیک آشنا می‌شوید و با هر یک عمل اندازه‌گیری را انجام می‌دهید.

هدفهای رفتاری

در این فصل با آزمایش‌هایی که در نظر گرفته شده است هنرجو با انواع اندازه‌گیرهای ثابت، از جمله فیلر، بلوک سنجه‌ی طول و زاویه، میله‌ها و گلوله‌های اندازه‌گیری، شابلن رزوه و شابلن قوس (شعاع سنج) کار می‌کند و نحوه استفاده از آن‌ها را می‌آموزد و مهارت لازم را کسب می‌کند، با پرسش‌هایی که در پایان هر آزمایش پیش‌بینی شده است به درک و فهم بهتری می‌رسد.

این فصل شامل آزمایش‌های زیر است :

- ۱- اندازه‌گیری و کنترل شیارهای هوا و روغن پیستون موتور احتراق داخلی با بلوک سنجه؛
- ۲- اندازه‌گیری و کنترل ارتفاع پله‌های قطعه‌ی پله‌ای با بلوک سنجه به کمک ساعت اندازه‌گیری؛
- ۳- اندازه‌گیری و کنترل زاویه‌ی سطح شیبدار به وسیله‌ی بلوک سنجه، خطکش سینوسی و ساعت اندازه‌گیری؛
- ۴- اندازه‌گیری و کنترل زاویه‌ی سطح شیبدار به وسیله‌ی بلوک سنجه، خطکش سینوسی و تراز؛
- ۵- اندازه‌گیری و کنترل شیارهای هوا و روغن پیستون موتور احتراق داخلی با فیلر؛
- ۶- اندازه‌گیری عمق محفظه‌ی سر پیستون موتور احتراق داخلی با گلوله اندازه‌گیری و فیلر؛
- ۷- اندازه‌گیری شعاع نیم‌یاتاقان موتور احتراق داخلی با میله اندازه‌گیری و میکرومتر عمق سنج؛
- ۸- اندازه‌گیری و کنترل شعاع کمان‌های (قوس‌های) داخلی و خارجی با شعاع سنج؛
- ۹- اندازه‌گیری و کنترل زاویه با بلوک سنجه‌ی زاویه؛
- ۱۰- تعیین گام پیچ میلی‌متری به وسیله‌ی شابلن رزوه میلی‌متری؛
- ۱۱- تعیین تعداد دندانه در یک اینچ پیچ اینچی به وسیله‌ی شابلن رزوه اینچی؛
- ۱۲- تعیین گام مهره‌ی میلی‌متری به وسیله‌ی شابلن رزوه اینچی؛
- ۱۳- تعیین گام مهره‌ی اینچی به وسیله‌ی شابلن رزوه اینچی؛

ارزش‌بابی فصل

آزمایش ۷	آزمایش ۶	آزمایش ۵	آزمایش ۴	آزمایش ۳	آزمایش ۲	آزمایش ۱

مهر و تأیید آزمایشگاه	آزمایش ۱۳	آزمایش ۱۲	آزمایش ۱۱	آزمایش ۱۰	آزمایش ۹	آزمایش ۸

آزمایش ۱

دستور کار اندازه‌گیری و کنترل شیارهای هوای روغن پیستون موتور احتراق داخلی با بلوک سنجه

توصیه‌های فنی و حفاظتی

- ۱- میز کار، صفحه‌صافی و دست‌های خود را تمیز کنید.
- ۲- پیستون مورد اندازه‌گیری را تمیز کنید.
- ۳- سطوح کاری بلوک سنجه‌های مورد نیاز برای این آزمایش را، کاملاً تمیز کنید.
- ۴- از سالم بودن، نداشتن زنگزدگی و خوردگی بلوک سنجه‌ها اطمینان حاصل نمایید.
- ۵- اندازه‌های نوشته شده روی بلوک سنجه‌های انتخابی کاملاً خوانا و پر رنگ باشد.
- ۶- هر بلوک سنجه، با توجه به مقداری که روی آن نوشته شده است، در محل تعیین شده‌اش گذاشته شود.
- ۷- بهتر است نتایج با مداد نوشته شود تا در صورت نیاز بتوانید آن‌ها را اصلاح کنید.

انجام کار

- ۱- قبل از اندازه‌گیری، دستور کار، کاربرگ نتایج اندازه‌گیری و موضوع اندازه‌گیری را به دقت مطالعه و بررسی کنید.
- ۲- سری بلوک سنجه‌های در اختیار برای این آزمایش را مورد مطالعه و بررسی قرار دهید.
- ۳- پیستون را روی صفحه‌صافی قرار دهید.
- ۴- تعداد بلوک‌ها، کوچک‌ترین و بزرگ‌ترین بلوک و حداقل تغییرات سری بلوک سنجه‌ی در اختیار را در کاربرگ گزارش اندازه‌گیری بنویسید.
- ۵- مقدار پهنهای شیار هوای (بالاترین شیار) پیستون را با بلوک سنجه و در چهار محل با فاصله‌ی تقریبی ۹۰ درجه از هم اندازه بگیرید، اندازه‌ی بلوک سنجه‌های استفاده شده و همچنین مقدار جمع آن را در جدول بنویسید.
- ۶- مقدار پهنهای شیار روغن (پایین‌ترین شیار) پیستون را با بلوک سنجه و در چهار محل با فاصله‌ی تقریبی ۹۰ درجه از هم اندازه بگیرید و سپس اندازه‌ی بلوک سنجه‌های استفاده شده و همچنین مقدار جمع آن را در جدول بنویسید.
- ۷- مقدار میانگین اندازه‌ی هر شیار را به دست آورید و در جدول بنویسید.
- ۸- پرسش‌های آزمایش را به دقت مطالعه کنید و پاسخ دهید.
- ۹- یکبار گزارش نتایج اندازه‌گیری را مطالعه کنید و در صورت نیاز اصلاحات لازم را انجام دهید.
- ۱۰- در پایان، وسایل استفاده شده را مرتب کنید و آن‌ها را در محل مربوطه قرار دهید.

ارزش‌یابی آزمایش

نتایج اندازه‌گیری	پرسش آزمایش	جمع	تأیید و مهر آزمایشگاه

	اندازه‌گیری و کنترل شیارهای روغن پیستون موتور احتراق داخلی با بلوک سنجه	فصل ۸ آزمایش ۱
تاریخ :	شماره‌ی گروه :	رشته‌ی تحصیلی :

وسایل مورد نیاز :

- ۱- بلوک سنجه ..... پارچه، اندازه کوچک‌ترین بلوک سنجه ..... میلی‌متر، بزرگ‌ترین بلوک سنجه ..... میلی‌متر و حداقل تغییرات ..... میلی‌متر
- ۲- پیستون موتور احتراق داخلی

شکل ۱-۸- اندازه‌گیری پیستون

جدول ۱-۸- اندازه‌گیری و کنترل شیارهای هوا و روغن پیستون موتور احتراق داخلی با بلوک سنجه			
پهنه‌ی شیارهای رینگ هوا		پهنه‌ی شیارهای رینگ روغن	
میانگین اندازه‌ها :		میانگین اندازه‌ها :	

پرسش آزمایش

- ۱- عمق شیارها چه تأثیری در دقیق‌تر اندمازه‌گیری دارد؟
- ۲- استفاده از بلوک سنجه با رده‌های بالاتر در دقیق‌تر آزمایش و نتیجه آن چه تأثیری دارد؟
- ۳- در روی بلوک سنجه‌ها چه اطلاعاتی درج شده است؟ بارسم شکل یک نمونه، توضیح دهید.

	پاسخ نامه‌ی پرسش‌های اندازه‌گیری و کنترل شیارهای رینگ هوا و روغن پیستون موتور احتراق داخلی با بلوک سنجه	فصل ۸ آزمایش ۱
تاریخ:	شماره‌ی گروه:	رشته‌ی تحصیلی:
ملاحظات:		

آزمایش ۲

دستور کار اندازه‌گیری و کنترل ارتفاع پله‌های قطعه‌ی پله‌ای با بلوک سنجه به کمک ساعت اندازه‌گیری

▲ توصیه‌های فنی و حفاظتی

- ۱- میز کار، صفحه‌صفافی و دستهای خود را تمیز کنید.
- ۲- قطعه کار مورد اندازه‌گیری را تمیز کنید.
- ۳- بلوک سنجه‌های مورد استفاده در این آزمایش را کاملاً تمیز کنید.
- ۴- از سالم بودن بلوک سنجه و ساعت اندازه‌گیری اطمینان حاصل نمایید.
- ۵- توصیه‌های فنی و حفاظتی ذکر شده در آزمایش یک این فصل، در خصوص بلوک سنجه‌ها را رعایت کنید.
- ۶- توصیه‌های فنی و حفاظتی ذکر شده در آزمایش (۱-۶) فصل ششم در خصوص ساعت اندازه‌گیری را رعایت کنید.
- ۷- بهتر است نتایج با مداد نوشته شود تا در صورت نیاز بتوانید آن‌ها را اصلاح کنید.

انجام کار

- ۱- قبل از عمل اندازه‌گیری، دستور کار، کاربرگ نتایج اندازه‌گیری و قطعه کار مورد اندازه‌گیری را به دقت مطالعه کنید.
- ۲- سری بلوک سنجه‌های در اختیار برای این آزمایش را مورد مطالعه و بررسی قرار دهید.
- ۳- قطعه کار را روی صفحه‌صفافی قرار دهید.
- ۴- تعداد بلوک‌ها، کوچک‌ترین و بزرگ‌ترین بلوک و حداقل تغییرات سری بلوک سنجه‌ی در اختیار را در کاربرگ گزارش اندازه‌گیری بنویسید.
- ۵- قابلیت تفکیک و گستره‌ی اندازه‌گیری ساعت اندازه‌گیری در اختیار را در برگ گزارش آزمایش بنویسید.
- ۶- ساعت اندازه‌گیری را که روی نگه‌دارنده‌ی میله‌ای با پایه مغناطیسی سوار شده است را روی صفحه‌صفافی و در کنار قطعه کار قرار دهید.
- ۷- مجموعه‌ی ساعت اندازه‌گیری را طوری تنظیم کنید تا سر میله‌ی اندازه‌گیری آن روی اولین پله از قطعه کار قرار گیرد، به گونه‌ای که اولاً بر آن مماس شده، ثانیاً بر آن عمود شود و ثالثاً عقربه‌ی بزرگ ساعت به اندازه یک چهارم محیط صفحه‌ی بزرگ تحت فشردن‌گی قرار گیرد.
- ۸- با چرخاندن طوقه‌ی متحرک، صفر صفحه‌ی بزرگ ساعت را زیر عقربه‌ی بزرگ بیاورید و سپس، با

- استفاده از پیچ و زبانه‌ی نصب شده روی بدن ساعت، طوقه را قفل کنید.
- ۹- ترکیبی از بلوک سنجه به ارتفاع تقریبی اولین پله انتخاب کنید و آن را در کنار پله‌ی اول قرار دهید.
- ۱۰- مجموعه‌ی ساعت اندازه‌گیری را به گونه‌ای هدایت کنید که سر میله اندازه‌گیری آن روی بلوک سنجه با شرایط بند ۷ قرار گیرد.
- توجه: ترکیب بلوک سنجه‌ها را آن قدر تغییر دهید تا مجدداً عقربه‌ی بزرگ ساعت روی صفحه‌ی بزرگ قرار گیرد.
- ۱۱- اندازه هر یک از بلوک سنجه‌ها را در جدول بنویسید و آن‌ها را با هم جمع کنید.
- ۱۲- مجموع ضخامت بلوک سنجه‌ها اندازه‌ی پله‌ی اول است.
- ۱۳- بلوک سنجه‌ها را از زیر میله‌ی اندازه‌گیری بیرون بیاورید و عملیات اندازه‌گیری را یکبار دیگر تکرار کنید و نتایج را در جدول بنویسید.
- ۱۴- عملیات قبل را عیناً برای سایر پله‌ها تکرار کنید.
- ۱۵- پرسش‌های آزمایش را به دقت مطالعه کنید و پاسخ دهید.
- ۱۶- یکبار گزارش نتایج اندازه‌گیری را مطالعه کنید و در صورت نیاز اصلاحات لازم را انجام دهید.
- ۱۷- در پایان، وسایل استفاده شده را مرتب کنید آن‌ها را در محل مربوطه قرار دهید.

ارزش‌یابی آزمایش

نتایج اندازه‌گیری	پرسش آزمایش	جمع	تأیید و مهر آزمایشگاه

	گزارش اندازه‌گیری و کنترل ارتفاع پلهای قطعه‌ی پلهای با بلوک سنجه و به کمک ساعت اندازه‌گیری	فصل ۸ آزمایش ۲
تاریخ :	شماره‌ی گروه :	رشته‌ی تحصیلی :

وسایل مورد نیاز :

- ۱- بلوک سنجه ..... پارچه، اندازه کوچک‌ترین بلوک سنجه ..... میلی‌متر بزرگ‌ترین بلوک سنجه ..... میلی‌متر و حداقل تغییرات ..... میلی‌متر
- ۲- ساعت اندازه‌گیری با قابلیت تفکیک ..... میلی‌متر و گستره‌ی اندازه‌گیری ..... میلی‌متر
- ۳- قطعه‌ی پلهای

شکل ۸-۲- اندازه‌گیری قطعه‌ی پلهای

جدول ۸-۲- اندازه‌گیری و کنترل ارتفاع پلهای قطعه‌ی پلهای با بلوک سنجه و کمک ساعت اندازه‌گیری

H1	H2	H3	H4	H5
میانگین اندازه‌ها				

پرسش آزمایش :

- ۱- چنان‌چه این اندازه‌گیری فقط با ساعت اندازه‌گیری انجام شود، پیرامون گستره اندازه‌گیری ساعت انتخاب شده و دقیق و صحیح این روش ، در مقایسه با این آزمایش، بحث و نتیجه‌گیری کنید.
- ۲- آیا می‌توان این آزمایش را صرفاً با بلوک سنجه انجام داد چگونه؟ با رسم شکل توضیح دهید.
- ۳- نقش ساعت اندازه‌گیری در این آزمایش چیست؟ توضیح دهید.

	پاسخنامه‌ی پرسش‌های اندازه‌گیری و کنترل و اندازه‌گیری ارتفاع پله‌های قطعه‌ی پله‌ای با بلوک سنجه و به کمک ساعت اندازه‌گیری	فصل ۸ آزمایش ۲
تاریخ:	شماره‌ی گروه:	رشته‌ی تحصیلی:
ملاحظات:		

آزمایش ۳

دستور کار اندازه‌گیری زاویه سطح شیبدار با بلوک سنجه خطکش سینوسی و ساعت اندازه‌گیری

توصیه‌های فنی و حفاظتی

- ۱- میز کار، صفحه صافی و دستهای خود را تمیز کنید.
- ۲- سطح شیبدار در اختیار را تمیز کنید.
- ۳- از سالم بودن ساعت اندازه‌گیری اطمینان حاصل کنید.
- ۴- چون ساعت اندازه‌گیری در مقابل ضربه حساس است دقیق تر به آن ضربه وارد نشود.
- ۵- بهتر است نتایج آزمایش را با مداد بنویسید، تا در صورت نیاز بتوانید آنها را اصلاح کنید.

انجام کار

- ۱- قبل از انجام کار، دستور کار اندازه‌گیری، کاربرگ نتایج اندازه‌گیری و قطعه کار مورد اندازه‌گیری را به دقیق مطالعه و بررسی قرار دهید.
- ۲- قبل از شروع کار و استفاده از ساعت اندازه‌گیری، آن را کاملاً شناسایی و روش استفاده از آن را تمرین کنید.
- ۳- مشخصات بلوک سنجه، خطکش سینوسی و ساعت اندازه‌گیری مورد استفاده در این آزمایش را در برگ گزارش اندازه‌گیری بنویسید.
- ۴- خطکش سینوسی را روی صفحه صافی به گونه‌ای قرار دهید که مقطع پایه‌های آن رو به روی شما باشد.
- ۵- سطح شیبدار مورد آزمایش را به گونه‌ای روی خطکش سینوسی قرار دهید که یک طرف آن تکیه‌گاه خطکش سینوسی تکیه دهد.
- ۶- زیر پایه‌ای از خطکش سینوسی، که در طرف زاویه قطعه کار قرار دارد، آن قدر بلوک سنجه‌ی طول قرار داده تا سطح خطکش سینوسی به موازات افق قرار گیرد.
- ۷- به وسیله ساعت اندازه‌گیری موازی بدون سطح قطعه کار را با سطح افق کنترل کنید.
- ۸- اندازه‌ی بلوک سنجه‌های انتخابی را در جدول بنویسید و جمع آنها را به دست آورید.
- ۹- مقدار فاصله‌ی مرکز تا مرکز پایه‌های خطکش سینوسی را در جدول بنویسید.
- ۱۰- با معلوم بودن مقدار ضخامت بلوک سنجه‌ی طول و فاصله‌ی مرکز تا مرکز خطکش سینوسی، مقدار زاویه‌ی سطح شیبدار را محاسبه کنید.

- ۱۱- این اندازه‌گیری را یکبار دیگر تکرار کنید.
- ۱۲- مقدار میانگین اندازه‌ی زاویه را به دست آورید.
- ۱۳- پرسش‌های آزمایش را به دقت مطالعه و پاسخ دهید.
- ۱۴- یکبار گزارش نتایج اندازه‌گیری را مطالعه و در صورت نیاز اصلاحات لازم را انجام دهید.
- ۱۵- در پایان، کلیه‌ی وسایل استفاده شده را مرتب نموده و آن‌ها را در محل مربوطه قرار دهید.

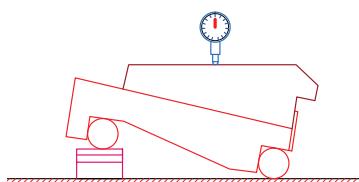
ارزش‌یابی آزمایش

نتایج اندازه‌گیری	پرسش آزمایش	جمع	تأیید و مهر آزمایشگاه

	زاویه‌ی سطح شیب‌دار به کمک خط‌کش سینوسی و ساعت اندازه‌گیری	فصل ۸ آزمایش ۳
تاریخ :	شماره گروه :	رشته تحصیلی :

وسائل مورد نیاز

- ۱- خط‌کش سینوسی با فاصله‌ی خط‌المرکزین ..... میلی‌متر
- ۲- ساعت اندازه‌گیری با قابلیت تفکیک ..... میلی‌متر و گستره‌ی اندازه‌گیری ..... میلی‌متر
- ۳- بلوک سنجه ..... پارچه، کوچک‌ترین بلوک سنجه ..... میلی‌متر، بزرگ‌ترین ..... میلی‌متر و حداقل تغییرات ..... میلی‌متر
- ۴- سطح شیب‌دار

شکل ۴-۸-۱- اندازه‌گیری زاویه

جدول ۴-۸-۱- تعیین زاویه‌ی سطح شیب‌دار با بلوک سنجه، خط‌کش سینوسی و ساعت اندازه‌گیری		
فاصله‌ی خط الامراکرین خط‌کش سینوسی	ضخامت بلوک سنجه	اندازه‌ی زاویه
میانگین اندازه‌ها		
مقدار زاویه:		

پرسش آزمایش :

- ۱- پیرامون دقت و روش این آزمایش، بحث و نتیجه‌گیری کنید.
- ۲- وظیفه‌ی صفحه‌صفافی، بلوک سنجه و ساعت اندازه‌گیری در این آزمایش چیست؟
- ۳- اساساً چرا در تعیین زاویه‌ی سطح شیب‌دار از خط‌کش سینوسی استفاده می‌شود؟ چنان‌چه این آزمایش بدون استفاده از خط‌کش سینوسی انجام شود چه مشکلی ایجاد می‌گردد؟ با رسم شکل توضیح دهید.

	<p>پاسخ نامه پرسش‌های اندازه‌گیری زاویه‌ی سطح شیب‌دار به کمک بلوک سنجه، خط‌کش سینوسی و ساعت اندازه‌گیری</p>		
تاریخ:	شماره گروه:	رشته تحصیلی:	نام:
ملاحظات:			

آزمایش ۲

دستور کار اندازه‌گیری زاویه‌ی سطح شیب‌دار با بلوک سنجه، خطکش سینوسی و تراز

توصیه‌های فنی و حفاظتی

- ۱- میز کار، صفحه‌صفافی و دست‌های خود را تمیز کنید.
- ۲- سطح شیب‌دار در اختیار را تمیز کنید.
- ۳- از سالم بودن تراز اطمینان حاصل کنید.
- ۴- در استفاده از تراز، دقت شود تا به استوانه‌ی شیشه‌ای آن ضربه وارد نشود.
- ۵- در جابه‌جا نمودن صفحه‌صفافی دقت شود تا به دست و انگشتان شما صدمه نرساند.
- ۶- بهتر است نتایج آزمایش را با مداد بنویسید، تا در صورت نیاز بتوانید آن‌ها را اصلاح کنید.

انجام کار

- ۱- قبل از انجام کار، دستور کار اندازه‌گیری، کاربرگ نتایج اندازه‌گیری و قطعه کار مورد اندازه‌گیری را به دقت مورد مطالعه و بررسی قرار دهید.
- ۲- قبل از شروع کار و استفاده از تراز، آن را کاملاً شناسایی و روش استفاده از آن را تمرین کنید.
- ۳- مشخصات بلوک سنجه، خطکش سینوسی و تراز مورد استفاده در این آزمایش را در برگ گزارش اندازه‌گیری بنویسید.
- ۴- سطح شیب‌دار مورد آزمایش را زیر یک طرف صفحه صافی قرار دهید. چنانچه صفحه صافی پایه‌دار است آن را در سمتی که یک پایه دارد قرار دهید.
- ۵- خطکش سینوسی را روی صفحه‌صفافی به گونه‌ای قرار دهید که مقطع پایه‌های آن روبروی شما باشد.
- ۶- تراز را روی خطکش سینوسی و در وسط آن قرار دهید.
- ۷- زیر پایه‌ای از خطکش سینوسی، که در سطح پایین‌تر قرار دارد، آن قدر بلوک سنجه‌ی طول قرار دهید تا سطح خطکش سینوسی به موازات افق قرار گیرد.
- ۸- عمل کنترل موازی شدن دقیق سطح خطکش سینوسی با سطح افق را با تراز کنترل انجام دهید
- ۹- اندازه‌ی بلوک سنجه‌های افقی را در جدول بنویسید و جمع آن‌ها را به دست آورید.
- ۱۰- با معلوم بودن مقدار ضخامت بلوک سنجه‌ی طول و فاصله مرکز خطکش سینوسی مقدار زاویه سطح شیب‌دار را محاسبه کنید.
- ۱۱- این اندازه‌گیری را یکبار دیگر تکرار کنید.
- ۱۰- پرسش‌های آزمایش را به دقت مطالعه کنید و پاسخ دهید.

- ۱۳- یکبار گزارش نتایج اندازه‌گیری را مطالعه کنید و در صورت نیاز اصلاحات لازم را انجام دهید.
- ۱۴- در پایان کلیه وسایل استفاده شده را مرتب نموده و آن‌ها را در محل مربوطه قرار دهید.

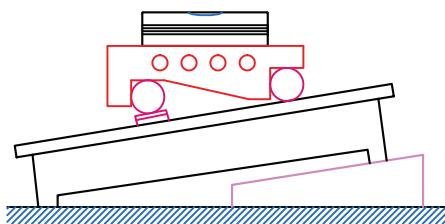
ارزشیابی آزمایش

نتایج اندازه‌گیری	پرسش آزمایش	جمع	تأیید و مهر آزمایشگاه

	زاویه‌ی سطح شیب‌دار به کمک خط‌کش سینوسی و تراز	فصل ۸ آزمایش ۴
تاریخ :	شماره‌ی گروه :	رشته‌ی تحصیلی :

وسایل مورد نیاز

- ۱- خط‌کش سینوسی با فاصله‌ی خط‌المرکزین ۰/۰۰۲ میلی‌متر
- ۲- تراز با قابلیت تفکیک ..... میلی‌متر بر متر و طول ..... سانتی‌متر
- ۳- سری بلوك سنجه ..... پارچه، کوچک‌ترین بلوك سنجه ..... میلی‌متر و بزرگ‌ترین آن ..... میلی‌متر، حداقل تغییرات ..... میلی‌متر
- ۴- سطح شیب‌دار

شکل ۳-۸-۳ اندازه‌گیری زاویه

جدول ۳-۸-۳- تعیین زاویه‌ی سطح شیب‌دار با بلوك سنجه، خط‌کش سینوسی و تراز

فاصله‌ی مرکز تا مرکز پایه‌های خط‌کش سینوسی	ضخامت بلوك سنجه	اندازه‌ی زاویه
میانگین اندازه‌ها		
مقدار زاویه:		

پرسش آزمایش :

- ۱- موقعیت تراز در روی صفحه صافی چه اثری در دقت آزمایش دارد.
- ۲- بیش‌تر و یا کمتر بودن طول تراز از طول خط‌کش سینوسی چه تأثیری در دقت آزمایش دارد.
- ۳- دقت تراز چه تأثیری در نتایج این آزمایش دارد؟

	<p>پاسخ نامه پرسش‌های اندازه‌گیری زاویه‌ی سطح شیب‌دار به کمک خط‌کش سینوسی و تراز</p>	<p>فصل ۸ آزمایش ۴</p>
تاریخ:	شماره گروه:	رشته تحصیلی:
نام:		
ملاحظات:		

آزمایش ۵

دستور کار اندازه‌گیری و کنترل شیارهای هوای روغن پیستون موتور احتراق داخلی با فیلر

توصیه‌های فنی و حفاظتی !

- ۱- میز کار، صفحه صافی و دستهای خود را تمیز کنید.
- ۲- پیستون مورد اندازه‌گیری را تمیز کنید.
- ۳- فیلر در اختیار را کاملاً تمیز کنید.
- ۴- از سالم بودن فیلر اطمینان حاصل نمایید.
- ۵- اندازه‌های نوشته شده روی تیغه‌های فیلر کاملاً خوانا و پر رنگ باشد.
- ۶- از شل کردن زیاد پیچ نگه‌دارنده‌ی تیغه‌های فیلر و همچنین از جدا کردن آن‌ها از داخل قاب مربوطه خودداری شود.
- ۷- از سفت کردن زیاد پیچ نگه‌دارنده‌ی تیغه‌های فیلر خودداری شود.
- ۸- از تاخوردن، چروک خورده‌گی و مچاله شدن تیغه‌های فیلر جلوگیری شود.
- ۹- بهتر است نتایج آزمایش با مداد نوشته شود تا در صورت نیاز بتوانید آن‌ها را اصلاح کنید.

انجام کار

- ۱- قبل از عمل اندازه‌گیری، دستور کار، کاربرگ نتایج اندازه‌گیری و قطعه‌ی پیستون مورد اندازه‌گیری را به دقت مطالعه کنید .
- ۲- فیلر مورد استفاده در این آزمایش را مورد بررسی قرار دهید و روش جدا کردن و ترکیب تیغه‌های آن را تمرین کنید.
- ۳- گستره‌ی اندازه‌گیری و اندازه‌ی تغییرات هر تیغه فیلر را در کاربرگ گزارش اندازه‌گیری بنویسید.
- ۴- پیستون را روی صفحه صافی قرار دهید.
- ۵- مقدار پهنه‌ی شیار هوای (بالاترین شیار) پیستون را با فیلر و در چهار محل با فاصله‌ی تقریباً ۹۰ درجه از همدیگر اندازه بگیرید، سپس اندازه‌ی تیغه‌های فیلر استفاده شده و همچنین مقدار جمع آن‌ها را در جدول و در محل مربوطه بنویسید.
- ۶- مقدار پهنه‌ی شیار روغن (پایین‌ترین شیار) پیستون را با فیلر و در چهار محل با فاصله‌ی تقریباً ۹۰ درجه از هم اندازه بگیرید، اندازه‌ی تیغه‌های فیلر استفاده شده و همچنین مقدار جمع آن را در جدول و در محل مربوطه بنویسید.
- ۷- مقدار میانگین اندازه هر شیار را به دست آورده و در جدول بنویسید.
- ۸- پرسش‌های آزمایش را به دقت مطالعه کنید و پاسخ دهید.

- ۹- یکبار گزارش نتایج اندازه‌گیری را مطالعه کنید و در صورت نیاز اصلاحات لازم را انجام دهید.
- ۱۰- در پایان وسایل استفاده شده را مرتب کنید و آن‌ها را در محل مربوطه قرار دهید.

ارزشیابی آزمایش

نتایج اندازه‌گیری	پرسش آزمایش	جمع	تأیید و مهر آزمایشگاه

	اندازه‌گیری و کنترل شیارهای هوا و روغن پیستون موتور احتراق داخلی با فیلر	فصل ۸ آزمایش ۵
تاریخ :	شماره‌ی گروه :	رشته‌ی تحصیلی :

وسایل مورد نیاز

۱- فیلر با گستره‌ی اندازه‌گیری ..... میلی‌متر و تغییرات ..... میلی‌متر

۲- پیستون موتور احتراق داخلی

شکل ۵-۸-اندازه‌گیری پیستون توسط فیلر

جدول ۵-۸-اندازه‌گیری و کنترل شیارهای هوا و روغن پیستون موتور احتراق داخلی با استفاده از فیلر

پهنه‌ی شیارهای رینگ هوا	پهنه‌ی شیارهای رینگ روغن
میانگین اندازه‌ها :	میانگین اندازه‌ها :

پرسش آزمایش :

۱- اندازه‌های به دست آمده به روش فیلر و بلوک سنجه را با هم مقایسه نمایید و در مورد اختلافات احتمالی و خطاهای این دو روش اندازه‌گیری بحث و نتیجه‌گیری کنید.

۲- برای استفاده از فیلر به صورت ترکیبی از ضخامت‌های مختلف، آن‌ها را باید از کدام ناحیه به هم فشرده نمود و در شیار مورد اندازه‌گیری قرار داد (سر، وسط، نزدیک به محل اتصال)؟ چرا؟

۳- تعداد تیغه‌های فیلر ترکیب شده برای اندازه‌گیری چه تأثیری در دقیقیت اندازه‌گیری دارد؟ چرا؟

	<p>پاسخ نامه‌ی پرسش‌های اندازه‌گیری و کنترل شیارهای رینگ هوا و روغن پیستون موتور احتراق داخلی با فیلر</p>		
تاریخ:	شماره‌ی گروه:	رشته‌ی تحصیلی:	نام:
ملاحظات:			

آزمایش ۶

دستور کار اندازه‌گیری عمق محفظه سر پیستون موتور احتراق داخلی با گلوله‌ی اندازه‌گیری فیلر یا بلوك سنجه

! توصیه‌های فنی و حفاظتی

- ۱- میز کار، صفحه‌صفافی، و دست‌های خود را تمیز کنید.
- ۲- پیستون موتور احتراق داخلی مورد اندازه‌گیری را تمیز کنید.
- ۳- سطوح کاری بلوك سنجه‌های مورد نیاز را برای این آزمایش، کاملاً تمیز کنید.
- ۴- از سالم بودن فیلر یا بلوك سنجه‌های مورد استفاده در این آزمایش اطمینان حاصل نمایید.
- ۵- اندازه‌های نوشته شده روی فیلر و یا بلوك سنجه‌های انتخابی برای این آزمایش، کاملاً خوانا و پر رنگ باشد.
- ۶- از شل کردن زیاد پیچ نگه‌دارنده‌ی تیغه‌های فیلر و هم‌چنین از جدا کردن تیغه‌ها از داخل قاب مربوطه خودداری شود.
- ۷- از سفت کردن زیاد پیچ نگه‌دارنده‌ی تیغه‌های فیلر خودداری شود.
- ۸- از تا خوردن و چروک خوردگی تیغه‌های فیلر و مچاله شدن بر اثر تماس ضربه‌های فک‌های کولیس ورنیه با قطعه کار جدا خودداری شود.
- ۹- دقت کنید هر بلوك سنجه، با توجه به مقداری که روی آن نوشته شده است، در محل تعیین شده‌اش گذاشته شود.
- ۱۰- بهتر است نتایج با مداد نوشته شود تا در صورت نیاز بتوانید آن‌ها را اصلاح کنید.

انجام کار

- ۱- قبل از عمل اندازه‌گیری، دستور کار، کاربرگ نتایج اندازه‌گیری و پیستون موتور احتراق داخلی مورد اندازه‌گیری را به دقت مطالعه کنید.
- ۲- پیستون موتور احتراق داخلی را روی صفحه‌صفافی قرار دهید.
- ۳- مشخصات فیلر یا بلوك سنجه مورد استفاده در این آزمایش را در کاربرگ گزارش اندازه‌گیری بنویسید.
- ۴- یک عدد گلوله‌ی اندازه‌گیری، که اندازه‌ی آن کمتر از عمق محفظه سر پیستون باشد، انتخاب کنید و در داخل محفظه سر پیستون قرار دهید.
- ۵- یک قطعه‌ی گونیایی دقیق، مثلًاً یک بلوك سنجه‌ی بزرگ را روی دهانه‌ی سر پیستون قرار دهید.

- ۶- فاصله‌ی بین گلوله اندازه‌گیری و قطعه‌ی گونیایی را با فیلر یا بلوك سنجه اندازه‌گیری کنید.
- ۷- اندازه‌ی گلوله و ضخامت فیلرها با بلوك سنجه‌ها را در جدول بنویسید.
- ۸- عمل اندازه‌گیری را عیناً یکبار دیگر تکرار کنید.
- ۹- مقدار عمق محفظه سر پیستون موتور احتراق داخلی را محاسبه کنید.
- ۱۰- مقدار میانگین اندازه‌ها را به دست آورید.
- ۱۱- یکبار گزارش نتایج اندازه‌گیری را مطالعه کنید و در صورت نیاز اصلاحات لازم را انجام دهید.
- ۱۲- پرسش‌های آزمایش را به دقت مطالعه کنید و پاسخ دهید.
- ۱۳- در پایان، وسایل استفاده شده را مرتب کنید آن‌ها را در محل مربوطه قرار دهید.

ارزش‌یابی آزمایش

نتایج اندازه‌گیری	پرسش آزمایش	جمع	تأیید و مهر آزمایشگاه

	اندازه‌گیری و کنترل عمق محفظه سر پیستون موتور احتراق داخلی با گلوله‌های اندازه‌گیری و به کمک فیلر یا بلوک سنجه	فصل ۸ آزمایش ۶
تاریخ :	شماره‌ی گروه :	رشته‌ی تحصیلی : نام :

وسایل مورد نیاز :

۱- سری گلوله‌های اندازه‌گیری

۲- فیلر

۳- سری بلوک سنجه طول

۴- پیستون موتور احتراق داخلی

شکل ۶-۸- اندازه‌گیری پیستون با گلوله‌ی اندازه‌گیری

جدول ۶-۸- اندازه‌گیری عمق محفظه سر پیستون موتور احتراق داخلی با گلوله‌های اندازه‌گیری

مرتبه‌ی ۱	مرتبه‌ی ۲	
قطر گلوله	ضخامت بلوک سنجه یا فیلر	قطر گلوله
		ضخامت بلوک سنجه یا فیلر
اندازه‌ی عمق :		اندازه‌ی عمق :
مقدار میانگین:		

پرسش آزمایش :

۱- آیا می‌توان این آزمایش را به کمک گلوله‌ی اندازه‌گیری و میکرومتر عمق سنج انجام داد؟ چگونه؟ با رسم شکل توضیح دهید.

۲- چنان‌چه طول و عمق عرقچین محفظه‌ی سر پیستون معلوم باشد روش محاسبه شعاع محفظه را بنویسید.

۳- در مورد خطاهای ناشی از اندازه‌گیری، فاصله با فیلر یا بلوک سنجه بحث و نتیجه‌گیری کنید.

	<p>پاسخنامه‌ی پرسش‌های اندازه‌گیری عمق محفظه‌ی سر پیستون موتور احتراق داخلی با گلوله‌های اندازه‌گیری و به کمک فیلر یا بلوک</p> <p style="text-align: center;">سنجه</p>	<p>فصل ۸ آزمایش ۶</p>	
تاریخ:	شماره‌ی گروه:	رشته‌ی تحصیلی:	نام:
ملاحظات:			

آزمایش ۷

دستور کار اندازه‌گیری شعاع نیم‌یاتاقان به وسیله‌ی میله‌ی اندازه‌گیری و بلوک سنجه

توصیه‌های فنی و حفاظتی

- ۱- میز کار، صفحه‌صفی و دسته‌های خود را تمیز کنید.
- ۲- نیم‌یاتاقان موتور احتراق داخلی مورد اندازه‌گیری را تمیز کنید.
- ۳- توصیه‌های فنی و حفاظتی ذکر شده در آزمایش یک این فصل، در خصوص بلوک سنجه را رعایت کنید.
- ۴- بهتر است نتایج با مداد نوشته شود تا در صورت نیاز بتوانید آن‌ها را اصلاح کنید.

انجام کار

- ۱- قبل از عمل اندازه‌گیری، دستور کار، کاربرگ نتایج اندازه‌گیری و نیم‌یاتاقان موتور احتراق داخلی مورد اندازه‌گیری را به دقت مطالعه کنید.
- ۲- نیم‌یاتاقان موتور احتراق داخلی را روی صفحه‌صفی قرار دهید.
- ۳- فرض کنید بعد مورد اندازه‌گیری کاملاً نیم‌دایره است.
- ۴- مشخصات میله‌های اندازه‌گیری را در کاربرگ گزارش اندازه‌گیری بنویسید.
- ۵- یک میله‌ی اندازه‌گیری انتخاب کنید و آن را در داخل نیم‌یاتاقان قرار دهید.
- ۶- یک عدد بلوک سنجه‌ی بزرگ روی دهانه‌ی نیم‌یاتاقان قرار دهید.
- ۷- فاصله‌ی پشت میله تا صفحه رویی را با بلوک سنجه پر کنید.
- ۸- قطر میله و اندازه‌ی بلوک سنجه را در جدول بنویسید.
- ۹- عمل اندازه‌گیری را عیناً یک‌بار دیگر تکرار کنید.
- ۱۰- مقدار شعاع نیم‌یاتاقان موتور احتراق داخلی را تعیین کنید.
- ۱۱- مقدار میانگین شعاع و قطر را به دست آورید.
- ۱۲- یک‌بار گزارش نتایج اندازه‌گیری را مطالعه کنید و در صورت نیاز اصلاحات لازم را انجام دهید.
- ۱۳- پرسش‌های آزمایش را به دقت مطالعه کنید و پاسخ دهید.
- ۱۴- در پایان وسایل استفاده شده را مرتب کنید آن‌ها را در محل مربوطه قرار دهید.

ارزش‌یابی آزمایش

تأیید و مهر آزمایشگاه	جمع	پرسش آزمایش	نتایج اندازه‌گیری

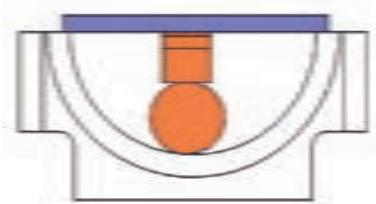
	گزارش اندازه‌گیری شعاع نیم‌یاتاقان با میله‌ی اندازه‌گیری و بلوک سنجه	فصل ۸ آزمایش ۷
تاریخ :	شماره‌ی گروه :	رشته‌ی تحصیلی :

وسایل مورد نیاز :

۱- سری میله‌ی اندازه‌گیری

۲- سری بلوک سنجه

۳- نیم‌یاتاقان موتور احتراق داخلی

شکل ۷-۸- اندازه‌گیری نیم‌یاتاقان

جدول ۷-۸- اندازه‌گیری شعاع نیم‌یاتاقان موتور احتراق داخلی به کمک میله‌ی اندازه‌گیری

مرتبه‌ی ۱	مرتبه‌ی ۲		
اندازه میله‌ی اندازه‌گیری	اندازه بلوک سنجه	اندازه میله‌ی اندازه‌گیری	اندازه بلوک سنجه
اندازه شعاع :			اندازه شعاع :
اندازه قطر:			مقدار میانگین شعاع :

پرسش آزمایش :

۱- در مورد خطاهای این آزمایش بحث و نتیجه‌گیری کنید.

۲- چنان‌چه فقط میله‌ی اندازه‌گیری و میکرومتر عمق‌سنج در اختیار باشد، روش انجام کار را با رسم شکل شرح دهید و پیرامون خطاهای این اندازه‌گیری بحث و نتیجه‌گیری کنید.

۳- چگونه می‌توان این آزمایش را با استفاده از یک میله اندازه‌گیری انجام داد؟ با رسم شکل شرح دهید.

	<p>پاسخ نامه‌ی پرسش‌های اندازه‌گیری قطر نیم یاتاقان موتور احتراق داخلی با میله اندازه‌گیری و بلوک سنجه</p>			فصل ۸ آزمایش ۷
تاریخ:	شماره‌ی گروه:	رشته‌ی تحصیلی:	نام:	
ملاحظات:				

آزمایش ۸

دستور کار اندازه‌گیری و کنترل شعاع کمان‌های داخلی و خارجی با

توصیه‌های فنی و حفاظتی !

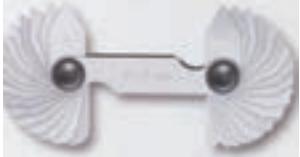
- ۱- میز کار، صفحه صافی و دستهای خود را تمیز کنید.
- ۲- قطعه کار مورد اندازه‌گیری را تمیز کنید.
- ۳- شابلن قوس در اختیار را کاملاً تمیز کنید.
- ۴- اندازه‌های نوشته شده روی تیغه‌های شابلن قوس، کاملاً خوانا و پر رنگ باشد.
- ۵- از شل کردن زیاد پیچ نگه‌دارنده‌ی تیغه‌های شابلن قوس و همچنین از جدا کردن تیغه‌ها از داخل قاب مربوطه جدا خودداری شود.
- ۶- از سفت کردن زیاد پیچ نگه‌دارنده‌ی تیغه‌های شابلن قوس خودداری شود.
- ۷- بهتر است نتایج با مداد نوشته شود تا در صورت نیاز بتوانید آن‌ها را اصلاح کنید.

انجام کار

- ۱- قبل از عمل اندازه‌گیری، دستور کار، کاربرگ نتایج اندازه‌گیری و پیستون مورد اندازه‌گیری را به دقت مطالعه کنید.
- ۲- شابلن قوس مورد استفاده در این آزمایش را مورد بررسی قرار دهید و روش جدا کردن تیغه‌های آن را تمرین کنید.
- ۳- قطعه کار را روی صفحه صافی قرار دهید.
- ۴- گستره‌ی اندازه‌گیری و اندازه تغییرات هر تیغه شابلن قوس را در کاربرگ گزارش اندازه‌گیری بنویسید.
- ۵- مقدار شعاع‌های مشخص شده در روی قطعه کار را اندازه بگیرید و در کاربرگ نتایج آزمایش بنویسید.
- ۶- یکبار گزارش نتایج اندازه‌گیری را مطالعه کنید و در صورت نیاز اصلاحات لازم را انجام دهید.
- ۱۲- پرسش‌های آزمایش را به دقت مطالعه کنید و پاسخ دهید.
- ۱۳- در پایان، وسایل استفاده شده را مرتب کنید آن‌ها را در محل مربوطه قرار دهید.

ارزش‌یابی آزمایش

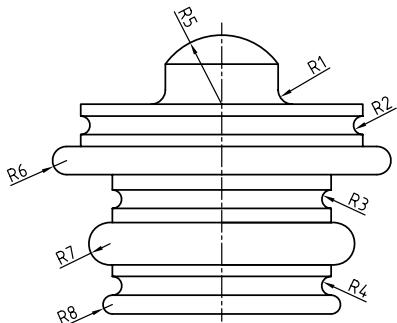
تأیید و مهر آزمایشگاه	جمع	پرسش آزمایش	نتایج اندازه‌گیری

	گزارش اندازه‌گیری و کنترل شعاع کمان‌های داخلی و خارجی با شعاع‌سنج	فصل ۸ آزمایش ۸
تاریخ :	شماره‌ی گروه :	رشته‌ی تحصیلی :

وسایل مورد نیاز :

۱- شابلن قوس با کوچک‌ترین شعاع ..... میلی‌متر، بزرگ‌ترین شعاع ..... میلی‌متر و حداقل تغییرات ..... میلی‌متر

۲- قطعه کار

شکل ۸-۸-اندازه‌گیری شعاع‌های داخلی و خارجی

جدول ۸-۸-اندازه‌گیری و کنترل شعاع کمان‌های داخلی و خارجی با شعاع‌سنج

R1	R2	R2	R3	R4	R5	R6	R7	R8

توضیحات :

پرسش آزمایش :

۱- پیرامون دقت اندازه‌گیری شعاع کمان‌های کوچک و بزرگ با شابلن شعاع‌سنج بحث و نتیجه‌گیری کنید.

۲- روشی را جهت تعیین شعاع‌های بزرگ (بیش از یک متر) پیشنهاد کنید.

۳- آیا می‌توان شعاع نیمه‌یاتاقان آزمایش قبل را نیز با شابلن قوس اندازه‌گرفت؟ چرا؟ توضیح دهید.

پاسخ نامه پرسش‌های اندازه‌گیری و کنترل شعاع
کمان‌های داخلی و خارجی با شعاع سنج

فصل ۸
آزمایش ۸

تاریخ:

شماره‌ی گروه:

رشته‌ی تحصیلی:

نام:

ملاحظات:

آزمایش ۹

دستور کار اندازه‌گیری و کنترل زاویه با بلوک سنجه‌ی زاویه

توصیه‌های فنی و حفاظتی

- ۱- میز کار، صفحه‌صفافی و دستهای خود را تمیز کنید.
- ۲- قطعه کار مورد اندازه‌گیری را تمیز کنید.
- ۳- سطوح کاری بلوک‌سنجه‌های مورد نیاز را برای این آزمایش، کاملاً تمیز کنید.
- ۴- از سالم بودن بلوک‌سنجه‌ها اطمینان حاصل نمایید.
- ۵- اندازه‌های نوشته شده روی بلوک‌سنجه‌های انتخابی را کاملاً خوانا و پر رنگ باشد.
- ۶- دقیق کنید هر بلوک‌سنجه، با توجه به مقداری که روی آن نوشته شده است، در محل تعیین شده گذاشته شود.
- ۷- بهتر است نتایج با مداد نوشته شود تا در صورت نیاز بتوانید آنها را اصلاح کنید.

انجام کار

- ۱- قبل از عمل اندازه‌گیری، دستور کار، کاربرگ نتایج اندازه‌گیری و قطعه کار مورد اندازه‌گیری را به دقیق مطالعه کنید.
- ۲- بلوک‌سنجه‌های در اختیار برای این آزمایش را مورد مطالعه و بررسی قرار دهید.
- ۳- قطعه کار را روی صفحه‌صفافی قرار دهید.
- ۴- مشخصات سری بلوک‌سنجه در اختیار را، در کاربرگ گزارش اندازه‌گیری بنویسید.
- ۵- یک عدد بلوک سنجه با زاویه‌ی 90° درجه انتخاب کنید و آن را مطابق شکل در دهانه قطعه کار قرار دهید.
- ۶- با توجه به مقدار باقی‌مانده، بلوک‌سنجه‌ی حاده انتخاب کنید و در کنار بلوک 90° درجه قرار دهید به طوری که بلوک حاده به بلوک 90° درجه چسبیده و از طرف دیگر به دیواره زاویه قطعه بچسبد.
- ۷- چنان‌چه ترکیب بلوک‌سنجه‌های فوق جواب نداد ترکیب را عوض کنید.
- ۸- اندازه‌ی بلوک‌سنجه‌ها را در جدول و در محل مربوطه بنویسید.
- ۹- بلوک‌سنجه‌ها را از کار جدا و آزمایش را یکبار دیگر تکرار کنید و نتیجه را در جدول بنویسید.
- ۱۰- جمع اندازه بلوک سنجه‌ها را به دست آورید (محاسبات در برگ گزارش آزمایش نوشته شود).
- ۱۱- مقدار میانگین اندازه را به دست آورده و در جدول بنویسید.
- ۱۲- با معلوم بودن مقدار زاویه‌ی خارجی قطعه، زاویه داخلی آن را به دست آورید.

- ۱۳- پرسش‌های آزمایش را به دقت مطالعه کنید و پاسخ دهید.
- ۱۴- یکبار گزارش نتایج اندازه‌گیری را مطالعه کنید و در صورت نیاز اصلاحات لازم را انجام دهید.
- ۱۵- در پایان وسایل استفاده شده را مرتب کنید آن‌ها را در محل مربوطه قرار دهید.

ارزش‌یابی آزمایش

نتایج اندازه‌گیری	پرسش آزمایش	جمع	تأیید و مهر آزمایشگاه

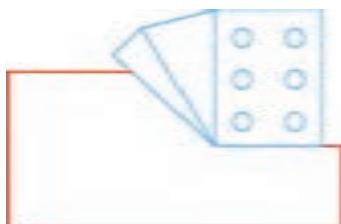
زمانی که قسمت کوچکی از کار را
شروع و تمام می‌کنید،
انگیزه‌ی شما
برای شروع و تمام کردن قسمت بعدی آن
بیشتر می‌شود.

	گزارش اندازه‌گیری و کنترل زاویه با بلوک سنجه‌ی زاویه	فصل ۸ آزمایش ۹
---	--	-------------------

تاریخ :	شماره‌ی گروه :	رشته‌ی تحصیلی :	نام :
---------	----------------	-----------------	-------

وسایل مورد نیاز :

- ۱- بلوک سنجه‌ی زاویه ..... پارچه، اندازه کوچک‌ترین بلوک سنجه ..... بزرگ‌ترین بلوک سنجه ..... حداقل تغییرات .....

۲- قطعه‌کار

شکل ۹-۸- اندازه‌گیری زاویه به وسیله‌ی بلوک سنجه‌ی زاویه

جدول ۹-۸- اندازه‌گیری و کنترل زاویه با بلوک سنجه‌ی زاویه

مرتبه‌ی ۱	مرتبه‌ی ۲	مقدار میانگین
اندازه‌ی بلوک سنجه‌های زاویه	اندازه‌ی بلوک سنجه‌های زاویه	
		مقدار زاویه‌ی خارجی :
		مقدار زاویه‌ی داخلی:

پرسش آزمایش

- ۱- پیرامون دقت این آزمایش، که با ترکیب یک عدد بلوک سنجه‌ی ۹۰ درجه و بلوک سنجه‌های حاده انجام می‌شود بحث و نتیجه‌گیری کنید.
- ۲- چنان‌چه در این آزمایش از پنج عدد بلوک سنجه استفاده شود، دقت نسبت به حالت قبل کم‌تر است یا بیش‌تر؟ چرا؟
- ۳- هدف از سوراخ‌های ایجاد شده روی بلوک سنجه‌ی ۹۰ درجه چیست؟

	<p>پاسخ نامه پرسش های اندازه‌گیری و کنترل زاویه با بلوک سنجه زاویه</p>		
تاریخ:	شماره‌ی گروه:	رشته‌ی تحصیلی:	نام:
<p>ملاحظات:</p>			

آزمایش ۱۰

دستور کار تعیین گام پیچ میلی‌متری با شابلن رزوه‌ی میلی‌متری

توصیه‌های فنی و حفاظتی !

- ۱- میز کار، صفحه‌صفافی و دسته‌های خود را تمیز کنید.
- ۲- پیچ‌های مورد اندازه‌گیری را تمیز کنید.
- ۳- شابلن رزوه‌ی در اختیار را کاملاً تمیز کنید.
- ۴- از سالم بودن شابلن رزوه اطمینان حاصل نمایید.
- ۵- اندازه‌های نوشته شده روی تیغه‌های شابلن رزوه، کاملاً خوانا و پر رنگ باشد.
- ۶- از شل کردن زیاد پیچ نگه‌دارنده‌ی تیغه‌های شابلن رزوه و همچنین از جدا کردن تیغه‌ها از داخل قاب مربوطه خودداری شود.
- ۷- از سفت کردن زیاد پیچ نگه‌دارنده‌ی تیغه‌های شابلن رزوه خودداری شود.
- ۸- بهتر است نتایج با مداد نوشته شود تا در صورت نیاز بتوانید آن‌ها را اصلاح کنید.

انجام کار

- ۱- قبل از اندازه‌گیری، دستور کار، کاربرگ نتایج اندازه‌گیری و موضوع اندازه‌گیری را به دقت مطالعه کنید.
- ۲- شابلن رزوه‌ی میلی‌متری مورد استفاده در این آزمایش را مورد بررسی قرار دهید، روش جدا کردن و خواندن اندازه‌هایی را که روی آن‌ها نوشته شده است را مورد مطالعه و بررسی قرار دهید.
- ۳- پیچ‌های مورد اندازه‌گیری را روی صفحه‌صفافی قرار دهید.
- ۴- مشخصات شابلن رزوه‌ی میلی‌متری را در کاربرگ گزارش اندازه‌گیری بنویسید.
- ۵- قطر (d) هر یک از پیچ‌های روزه کولیس میلی‌متری اندازه‌بگیرید و در کاربرگ نتایج آزمایش بنویسید.
- ۶- به وسیله‌ی شابلن رزوه میلی‌متری مقدار گام هر یک از پیچ‌ها را مشخص کنید و اندازه را در جدول بنویسید.
- ۷- یکبار گزارش نتایج اندازه‌گیری را مطالعه کنید و در صورت نیاز اصلاحات لازم را انجام دهید.
- ۸- پرسش‌های آزمایش را به دقت مطالعه کنید و پاسخ دهید.
- ۹- در پایان وسایل استفاده شده را مرتب کنید آن‌ها را در محل مربوطه قرار دهید..
- ۱۰- در پایان وسایل استفاده شده را مرتب کنید آن‌ها را در محل مربوطه قرار دهید..

ارزش‌یابی آزمایش

نتایج اندازه‌گیری	پرسش آزمایش	جمع	تأیید و مهر آزمایشگاه

	گزارش تعیین گام پیچ میلیمتری با شابلن رزوه‌ی میلیمتری	فصل ۸ آزمایش ۱۰
تاریخ :	شماره‌ی گروه :	رشته‌ی تحصیلی :

وسایل مورد نیاز :

۱- شابلن رزوه‌ی میلیمتری، کوچک‌ترین و بزرگ‌ترین گام ..... و ..... میلیمترحد اقل تغییرات ..... میلیمتر

۲- کولیس میلیمتری

۳- پیچ

شکل ۱۰-۸-تعیین گام پیچ

جدول ۱۰-۸-تعیین گام پیچ با شابلن رزوه‌ی میلیمتری							
رزوه‌ی ۱		رزوه‌ی ۲		رزوه‌ی ۳		رزوه‌ی ۴	
d ₁	p ₁	d ₂	p ₂	d ₃	p ₃	d ₄	p ₄

پرسش آزمایش

- چنان‌چه قطر پیچی که برای رزوه کردن آماده شده است بیش‌تر یا کم‌تر از اندازه‌ی استاندارد آن باشد. کدامیک از مشخصات پیچ تغییر می‌کنند؟
- با بررسی شابلن رزوه‌ی میلیمتری تغییرات تیغه‌ها نسبت به همدیگر را بنویسید.
- چنان‌چه پیچ‌های این آزمایش اینچی باشند تعداد دندانه در یک اینچ هر کدام را حساب کنید.

	پاسخ نامه‌ی تعیین گام پیچ میلی‌متری با شابلون رزوه‌ی میلی‌متری		
فصل ۸			آزمایش ۱۰
تاریخ:	شماره‌ی گروه:	رشته‌ی تحصیلی:	نام:
ملاحظات:			

آزمایش ۱۱

دستور کار تعیین تعداد دندانه در یک اینچ پیج اینچی با شابلن رزوه‌ی اینچی

توصیه‌های فنی و حفاظتی !

- ۱- میز کار، صفحه‌صفافی و دستهای خود را تمیز کنید.
- ۲- پیج های مورد اندازه‌گیری را تمیز کنید.
- ۳- شابلن رزوه در اختیار را کاملاً تمیز کنید.
- ۴- از سالم بودن شابلن رزوه اطمینان حاصل نمایید.
- ۵- اندازه‌های نوشته شده روی تیغه‌های شابلن رزوه، کاملاً خوانا و پر رنگ باشد.
- ۶- از شل کردن زیاد پیج نگه‌دارنده‌ی تیغه‌های شابلن رزوه و همچنین از جدا کردن تیغه‌ها از داخل قاب مربوطه خودداری شود.
- ۷- از سفت کردن زیاد پیج نگه‌دارنده‌ی تیغه‌های شابلن رزوه خودداری شود.
- ۸- بهتر است نتایج با مداد نوشته شود تا در صورت نیاز بتوانید آن‌ها را اصلاح کنید.

انجام کار

- ۱- قبل از اندازه‌گیری، دستور کار، کاربرگ نتایج اندازه‌گیری و موضوع اندازه‌گیری را به دقت مطالعه کنید.
- ۲- شابلن رزوه اینچی مورد استفاده در این آزمایش را مورد بررسی قرار دهید و روش جدا کردن و اندازه‌هایی را که روی آن‌ها نوشته شده است، مورد مطالعه و بررسی قرار دهید.
- ۳- پیج های مورد اندازه‌گیری اینچی را روی صفحه‌صفافی قرار دهید.
- ۴- مشخصات شابلن رزوه‌ی اینچی را در کاربرگ گزارش اندازه‌گیری بنویسید.
- ۵- قطر (d) هر یک از پیج ۵ را با کولیس اینچی اندازه بگیرید و در کاربرگ نتایج آزمایش بنویسید.
- ۶- با شابلن رزوه اینچی تعداد دندانه در یک اینچ (z) هر یک از پیج‌ها را مشخص و اندازه را در جدول بنویسید.
- ۷- یکبار گزارش نتایج اندازه‌گیری را مطالعه کنید و در صورت نیاز اصلاحات لازم را انجام دهید.
- ۸- پرسش‌های آزمایش را به دقت مطالعه کنید و پاسخ دهید.
- ۹- در پایان وسایل استفاده شده را مرتب کنید آن‌ها را در محل مربوطه قرار دهید.

ارزش‌یابی آزمایش

نتایج اندازه‌گیری	پرسش آزمایش	جمع	تأیید و مهر آزمایشگاه

	گزارش تعیین تعداد دندانه در یک پیچ پنج اینچی با شابلون رزوه‌ی اینچی	فصل ۸ آزمایش ۱۱
تاریخ :	شماره‌ی گروه :	رشته‌ی تحصیلی :

وسایل مورد نیاز :

۱- شابلون رزوه اینچی، کمترین و بیشترین تعداد دندانه در یک اینچ به ترتیب ..... و .....

۲- کولیس اینچی

۳- پیچ

شکل ۱۱-۸- تعیین تعداد دندانه در یک اینچ پیچ اینچی

جدول ۱۱-۸- تعیین تعداد دندانه در یک اینچ پیچ اینچی با شابلون رزوه‌ی اینچی

رزوه‌ی ۱		رزوه‌ی ۲		رزوه‌ی ۳		رزوه‌ی ۴	
d۱	Z۱	d۲	Z۲	d۳	Z۳	d۴	Z۴

پرسش آزمایش :

۱- مقدار گام هر یک از رزوه‌های فوق را بر حسب میلی‌متر حساب کنید و بنویسید نزدیک‌ترین پیچ میلی‌متری

به آن‌ها کدام‌اند؟

۲- منظور از سایر اعدادی که روی شابلون رزوه‌ی اینچی نوشته شده است چیست؟

۳- چگونه از انطباق دقیق شابلون رزوه به دندانه‌ها اطمینان حاصل نمودید؟

	<p>پاسخ نامه‌ی پرسش‌های تعیین تعداد دندانه در یک پیچ اینچی با شابلون رزوه‌ی اینچی</p>		
تاریخ:	شماره‌ی گروه:	رشته‌ی تحصیلی:	نام:
ملاحظات:			

۱۲ آزمایش

دستور کار تعیین گام مهره‌های میلی‌متری با شابلن رزوه میلی‌متری

توصیه‌های فنی و حفاظتی !

- ۱- میز کار، صفحه‌صفافی و دسته‌های خود را تمیز کنید.
- ۲- مهره‌ی مورد اندازه‌گیری را تمیز کنید.
- ۳- شابلن رزوه‌ی در اختیار را کاملاً تمیز کنید.
- ۴- از سالم بودن شابلن رزوه اطمینان حاصل نمایید.
- ۵- اندازه‌های نوشته شده روی تیغه‌های شابلن رزوه، کاملاً خوانا و پر رنگ باشد.
- ۶- از شل کردن زیاد پیچ نگه‌دارنده‌ی تیغه‌های شابلن رزوه و همچنین از جدا کردن تیغه‌ها از داخل قاب مربوطه خودداری شود.
- ۷- از سفت کردن زیاد پیچ نگه‌دارنده‌ی تیغه‌های شابلن رزوه خودداری شود.
- ۸- بهتر است نتایج با مداد نوشته شود تا در صورت نیاز بتوانید آن‌ها را اصلاح کنید.

انجام کار

- ۱- قبل از اندازه‌گیری، دستور کار، کاربرگ نتایج اندازه‌گیری و موضوع اندازه‌گیری را به دقت مطالعه کنید.
- ۲- شابلن رزوه میلی‌متری مورد استفاده در این آزمایش را مورد بررسی قرار دهید و روش جدا کردن و خواندن اندازه‌های را که روی آن‌ها نوشته شده است مورد مطالعه و بررسی قرار دهید.
- ۳- مهره‌ی مورد اندازه‌گیری را روی صفحه‌صفافی قرار دهید.
- ۴- مشخصات شابلن رزوه‌ی میلی‌متری را در کاربرگ گزارش اندازه‌گیری بنویسید.
- ۵- قطر(D) مهره را با کولیس میلی‌متری اندازه بگیرید و در کاربرگ نتایج آزمایش بنویسید.
- ۶- با شابلن رزوه‌ی میلی‌متری مقدار گام (P) هر یک از مهره‌ها را مشخص کنید و اندازه‌ی را در جدول بنویسید.
- ۷- یکبار گزارش نتایج اندازه‌گیری را مطالعه کنید و در صورت نیاز اصلاحات لازم را انجام دهید.
- ۸- پرسش‌های آزمایش را به دقت مطالعه کنید و پاسخ دهید.
- ۹- در پایان وسایل استفاده شده را مرتب کنید آن‌ها را در محل مربوطه قرار دهید..

ارزش‌یابی آزمایش

نتایج اندازه‌گیری	پرسش آزمایش	جمع	تأیید و مهر آزمایشگاه

	گزارش تعیین گام مهره میلیمتری با شابلون رزوه میلیمتری	فصل ۸ آزمایش ۱۲
تاریخ :	شماره‌ی گروه :	رشته‌ی تحصیلی :

وسایل مورد نیاز :

- ۱- شابلون رزوه میلیمتری با کوچک‌ترین و بزرگ‌ترین گام .....میلیمتر و حداقل تغییرات .....میلیمتر
- ۲- کولیس میلیمتری
- ۳- مهره میلیمتری

شکل ۱۲-۸- تعیین گام مهره

جدول ۱۲-۸- تعیین گام مهره میلیمتری با شابلون رزوه میلیمتری			
مرتبه‌ی ۱		مرتبه‌ی ۲	
D۱	P۱	D۱	P۱

پرسش آزمایش :

- ۱- چنان‌چه قطر مهره کوچک باشد به گونه‌ای که شابلون رزوه داخل آن نشود چه پیشنهادی برای تعیین مقدار گام دارید؟
- ۲- پیرامون مقدار لقی بین پیچ و مهره بحث و نتیجه‌گیری کنید.
- ۳- با توجه گام مشخص شده برای این مهره تیغه گام قبلی و بعدی را انتخاب و روی رزوه مهره امتحان نموده مشاهدات خود را بنویسید.

	پاسخنامه‌ی پرسش‌های تعیین گام مهره میلی متری با شابلون رزوه میلی‌متری		فصل ۸ آزمایش ۱۲
تاریخ :	شماره‌ی گروه :	رشته‌ی تحصیلی :	نام :

آزمایش ۱۳

دستور کار تعیین تعداد دندانه در یک اینچ مهره‌ی اینچی با شابلن رزوه‌ی اینچی

توصیه‌های فنی و حفاظتی !

- ۱- میز کار، صفحه‌صفافی و دستهای خود را تمیز کنید.
- ۲- مهره مورد اندازه‌گیری را تمیز کنید.
- ۳- شابلن رزوه در اختیار را کاملاً تمیز کنید.
- ۴- از سالم بودن شابلن رزوه اطمینان حاصل نمایید.
- ۵- اندازه‌های نوشته شده روی تیغه‌های شابلن رزوه، کاملاً خوانا و پر رنگ باشد.
- ۶- از شل کردن زیاد پیچ نگه‌دارنده‌ی تیغه‌های شابلن رزوه و همچنین از جدا کردن تیغه‌ها از داخل قاب مربوطه خودداری شود.
- ۷- از سفت کردن زیاد پیچ نگه‌دارنده‌ی تیغه‌های شابلن رزوه خودداری شود.
- ۸- بهتر است نتایج با مداد نوشته شود تا در صورت نیاز بتوانید آن‌ها را اصلاح کنید.

انجام کار

- ۱- قبل از اندازه‌گیری، دستور کار، کاربرگ نتایج اندازه‌گیری و موضوع اندازه‌گیری را به دقت مطالعه کنید.
- ۲- شابلن رزوه‌ی اینچی مورد استفاده در این آزمایش را مورد بررسی قرار دهید و روش جدا کردن و اندازه‌ای را که روی آن‌ها نوشته شده است، مورد مطالعه و بررسی قرار دهید.
- ۳- مهره‌ی اینچی را روی صفحه‌صفافی قرار دهید.
- ۴- مشخصات شابلن رزوه‌ی اینچی را در کاربرگ گزارش اندازه‌گیری بنویسید.
- ۵- قطر (D) مهره را با کولیس اینچی اندازه بگیرید و در کاربرگ نتایج آزمایش بنویسید.
- ۶- با شابلن رزوه‌ی اینچی تعداد دندانه در یک اینچ (Z) مهره را مشخص کنید و اندازه‌ی را در جدول بنویسید.
- ۷- یکبار گزارش نتایج اندازه‌گیری را مطالعه کنید و در صورت نیاز اصلاحات لازم را انجام دهید.
- ۸- پرسش‌های آزمایش را به دقت مطالعه کنید و پاسخ دهید.
- ۹- در پایان وسایل استفاده شده را مرتب کنید آن‌ها را در محل مربوطه قرار دهید..
- ۱۰- در پایان وسایل استفاده شده را مرتب کنید آن‌ها را در محل مربوطه قرار دهید..

ارزش‌یابی آزمایش

نتایج اندازه‌گیری	پرسش آزمایش	جمع	تأیید و مهر آزمایشگاه

	گزارش تعیین تعداد دندانه در یک اینچ مهره‌ی اینچی با شابلن رزوه‌ی اینچی	فصل ۸ آزمایش ۱۳
تاریخ :	شماره‌ی گروه :	رشته‌ی تحصیلی :

وسایل مورد نیاز :

- ۱- شابلن رزوه‌ی اینچی، باکمترین و بیشترین تعداد دندانه در یک اینچ .....و.....
- ۲- کولیس اینچی
- ۳- مهره اینچی

شکل ۱۳-۸-تعیین تعداد دندانه در یک اینچ مهره

جدول ۱۳-۸-تعیین تعداد دندانه در یک اینچ مهره‌ی اینچی با شابلن رزوه‌ی اینچی			
مرتبه‌ی ۱		مرتبه‌ی ۲	
D1	Z1	D2	Z2

پرسش آزمایش :

- ۱- مقدار گام مهره‌ی این آزمایش را بر حسب میلی‌متر محاسبه کنید.
- ۲- با توجه به شابلن رزوه‌ی اینچی، روند تغییرات تعداد دندانه در یک اینچ شابلن رزوه اینچی را شرح دهید.
- ۳- نزدیک‌ترین مهره‌ی میلی‌متری به مهره فوق کدام است ؟

	<p>پاسخ نامه‌ی پرسش‌های تعیین تعداد دندانه در یک اینچ مهره‌ی اینچی با شابلون رزوه‌ی اینچی</p>			فصل ۸ آزمایش ۱۳
تاریخ:	شماره‌ی گروه:	رشته‌ی تحصیلی:	نام:	
ملاحظات:				